

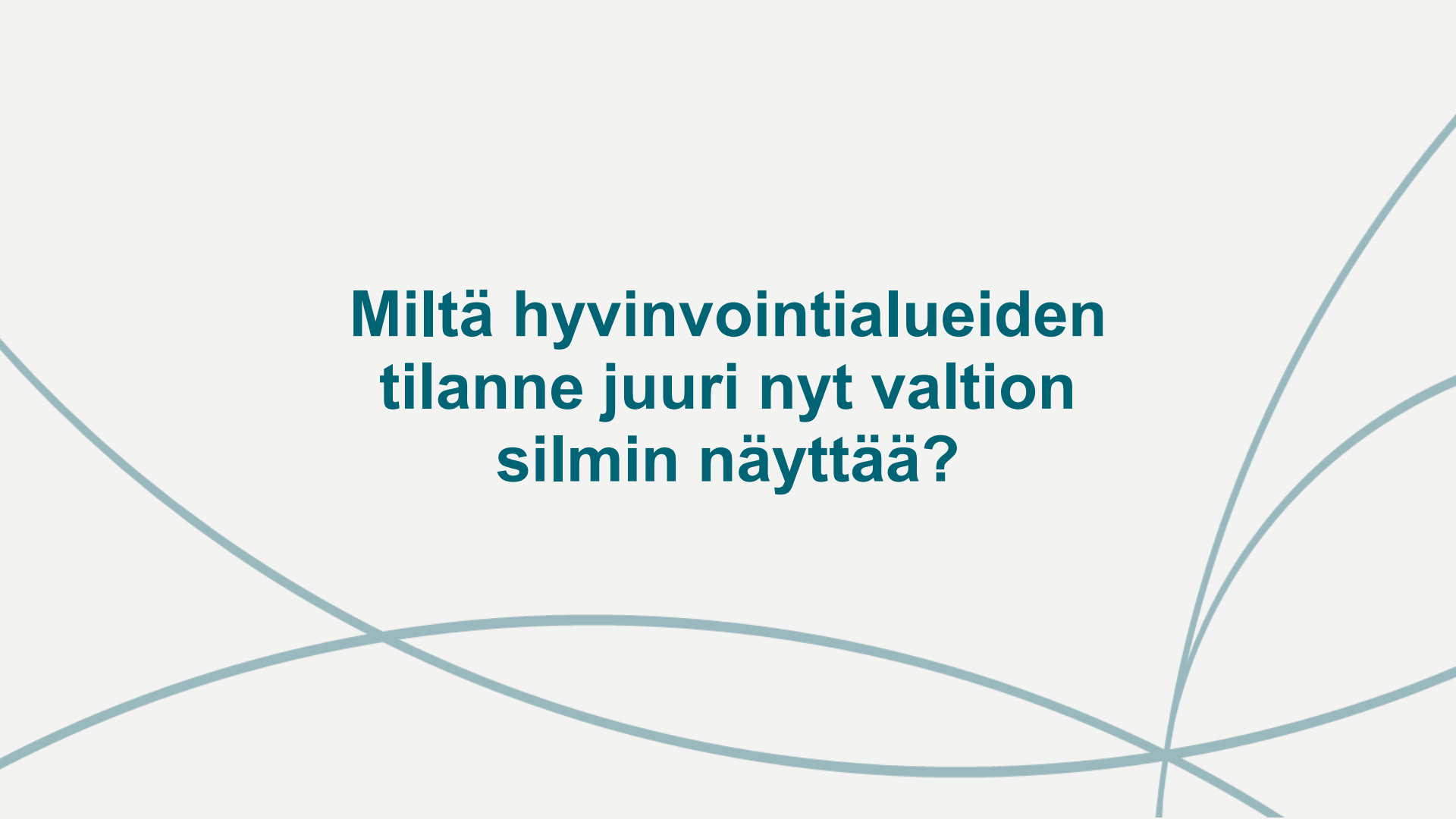

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueiden ohjaus ja VM:n hyvinvointialueiden ohjausosasto

OSASTOPÄÄLLIKKÖ (MA) VILLE-VEIKKO AHONEN

13.3.2024

The background features several abstract, flowing teal lines that sweep across the white space, creating a sense of movement and depth. The lines vary in thickness and curvature, some entering from the left and others from the right, intersecting and overlapping.

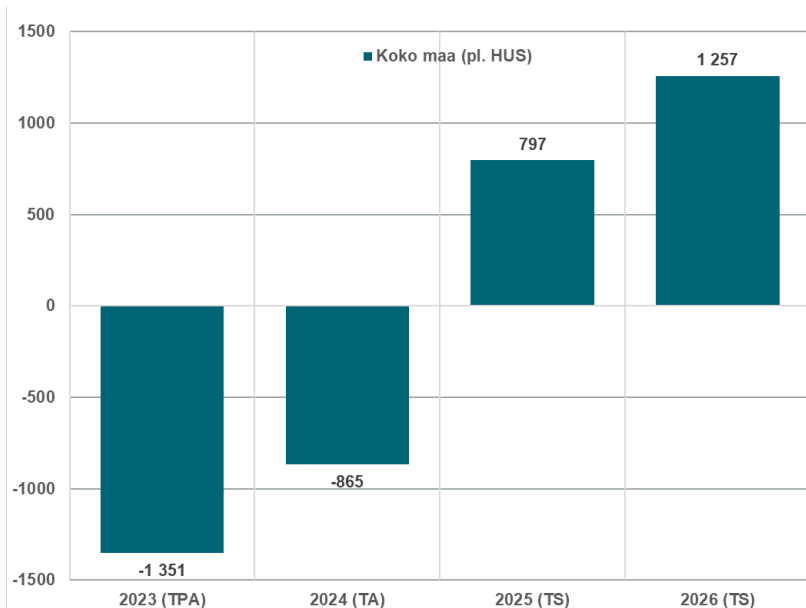
**Miltä hyvinvointialueiden
tilanne juuri nyt valtion
silmin näyttää?**

Vastaako tilanne hyvinvointialueilla julkista keskustelua?

- Hyvinvointialueiden toiminta on vakiintunut ensimmäisen toimintavuoden aikana.
- Palveluiden osalta tilanne jo parantunut koronavuosista (esim. hoitoonpääsy perusterveydenhuollon vastaanottotoimintaa ja jonotilanne osittain parantunut).
- Pelastustoimessa alueellisista riskiruutujen jakauman eroista huolimatta valtakunnallisesti palveluiden saatavuus on yhdenvertaista
- Lähes kaikki alueet ovat valmistelleet konkreettiset toiminnan muutosohjelmat (Lappi ja Vantaa-Kerava päätöksentekoon vielä kevään aikana).
- Suurimmat vaikeudet koskevat toiminnan ja talouden yhteensovitusta.
- Ikääntymisestä, inflaatiosta, palkkaratkaisusta tai henkilöstöpulasta alueita ei voi syyttää.
- Hyvinvointialueiden ja valtion välinen suhde on ollut vielä käymistilassa.
- Uusi demokratian taso tarkoittanut myös kipuilua.

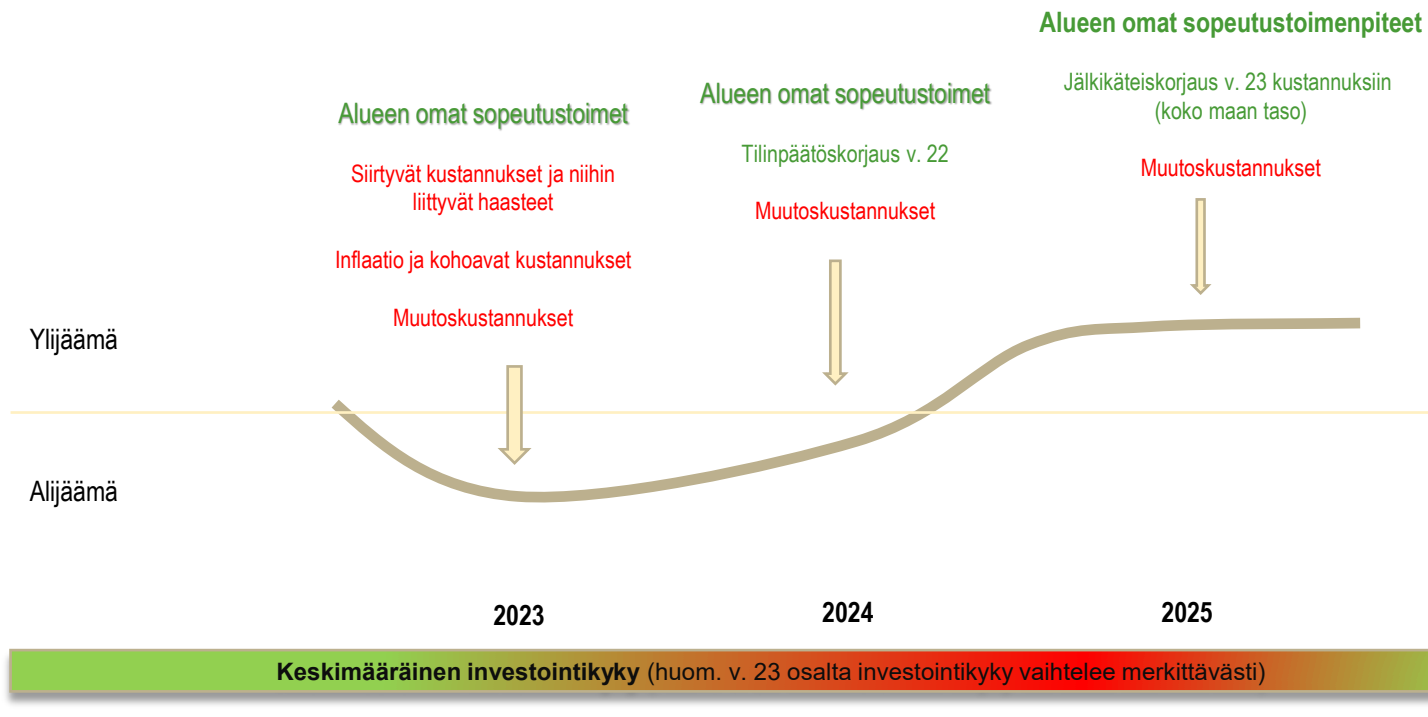
Hyvinvointialueiden alijäämä 2023-2026 (milj. €)

- Vuodet 2023-2024 vahvasti alijäämäiset, mutta kaikkien alueiden taloussuunnitelmat ylijäämäisiä jo vuonna 2025

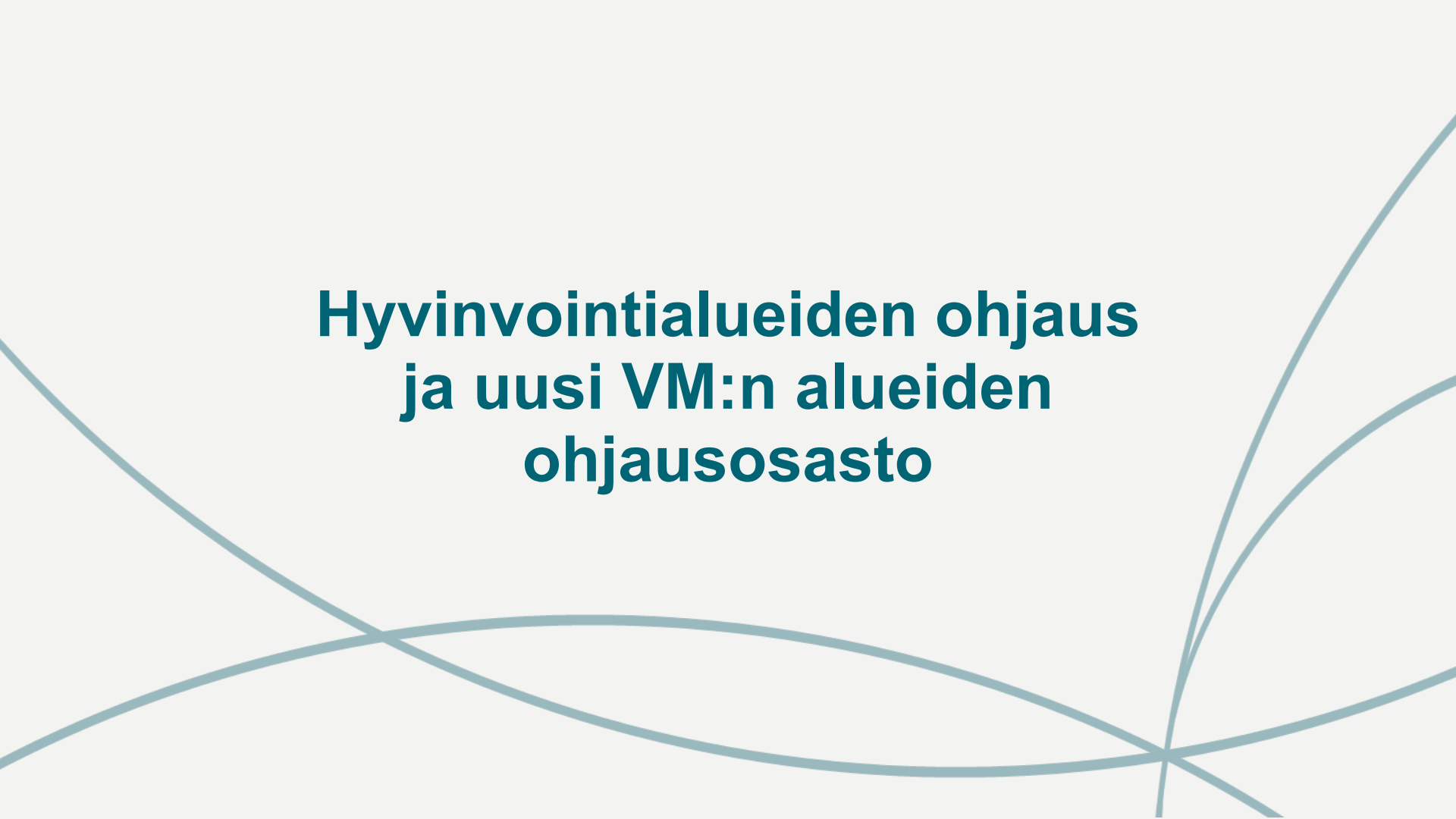
Alue	2023 (TPA)	2024 (TA)	2025 (TS)	2026 (TS)
Etelä-Karjala	-30	-32	17	49
Etelä-Pohjanmaa	-50	-36	28	48
Etelä-Savo	-51	-49	10	15
Helsinki	29	-5	15	15
HUS	-111	0	95	0
Itä-Uusimaa	-36	-16	8	33
Kainuu	-19	-27	25	25
Kanta-Häme	-66	-67	56	82
Keski-Pohjanmaa	-22	2	7	8
Keski-Suomi	-105	-50	40	105
Keski-Uusimaa	-68	-32	33	59
Kymenlaakso	-40	-65	115	0
Länsi-Uusimaa	-110	-4	52	34
Lappi	-93	-38	55	70
Päijät-Häme	-46	-34	4	13
Pirkanmaa	-136	-24	46	71
Pohjanmaa	-44	-34	29	74
Pohjois-Karjala	-23	-15	20	38
Pohjois-Pohjanmaa	-84	-60	33	112
Pohjois-Savo	-71	-37	52	67
Satakunta	-57	-57	35	68
Vantaa+Kerava	-110	-100	60	122
Varsinais-Suomi	-119	-85	57	149
Koko maa (pl. HUS)	-1351	-865	797	1257

Hyvinvointialueiden taloutta arvioitava vähintään tulossuunnittelukauden mittaisena

The background features several abstract, flowing teal lines that sweep across the white space, creating a sense of movement and depth. The lines vary in thickness and curvature, some entering from the left and exiting towards the right, while others curve more sharply.

**Kunta- ja aluevaaleihin on
noin 400 päivää**

Hyvinvointialueiden ohjaus ja uusi VM:n alueiden ohjausosasto

Ministeriöiden tehtävät ohjauksessa

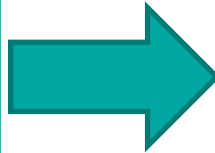
Nykytila

Julkisen talouden suunnitelma ohjaa ministeriöitä niiden valmistellessa hyvinvointialuetta koskevaa lainsäädäntöä ja ohjausta (hvalaki, 12 §, 2 mom)

Hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden seuranta
VM

Sosiaali- ja terveydenhuollon yleinen ohjaus, suunnittelu, kehittäminen ja valvonta
STM

Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen
SM

Tilanne säädösmuutosten jälkeen

Julkisen talouden suunnitelma ja valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet ohjaavat ministeriöitä niiden valmistellessa hyvinvointialuetta koskevaa lainsäädäntöä ja ohjausta. (hvalaki, 12 §, 2 mom)

Hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden seuranta sekä hyvinvointialueiden talouden yleinen ohjaus
VM

Sosiaali- ja terveydenhuollon yleinen ohjaus, suunnittelu, kehittäminen ja valvonta
STM

Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen
SM

Valtioneuvostossa tehtävän hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen
VM

Uuden osaston tehtävät VM:n työjärjestyksessä

20 a §

Hyvinvointialueiden ohjausosaston tehtävät

Hyvinvointialueiden ohjausosasto valmistelee asiat, jotka koskevat:

- 1) valtioneuvostossa tehtävän hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittamista;
- 2) ministeriön hallinnonalalle kuuluvaa hyvinvointialueiden ohjausta, lainanottovaltuuksia, arviointimenettelyä, lisärahoitusta sekä hyvinvointialuetalouden ja hallinnon neuvottelukuntaa;
- 3) hyvinvointialueen muuttamista koskevan aluejakoselvityksen määrittämistä, toimittamista ja päätöstä;
- 4) hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden arviointia ja ennakointia sekä tilannekuvatoimintaa;
- 5) hyvinvointialueiden toiminnan kehittämistä;
- 6) Maakuntien tilakeskus Oy:n ja DigiFinland Oy:n tehtäviä.

**Huom. Ohjausta koskevat sääntelymuutokset
huomioitava aikoinaan näissä (esim.
muutokset neuvottelukunnissa)**

Uuden osaston valmistelu

- ”Hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen säädetään valtiovarainministeriön tehtäväksi ja vahvistetaan ministeriön voimavaroja.”
- Uusi osasto käynnisti toimintansa 1.2.2024.
- Organisatorisesti suoraan valtiosihteeri kansliapäällikkönä alaisuudessa. Kunta- ja alueministerin vastuualueen osasto
- Osastopäällikön rekrytointi käynnissä. Ma. osastopäällikkönä toimii Ville-Veikko Ahonen.
- Osastolla kaksi yksikköä 1) ohjausyksikkö (yksikön ma. päällikkönä Noora Heinonen) ja 2) tietoyksikkö (yksikön ma. päällikkönä Laura Pitkänen)
- Hyvinvointialueiden digi- ja ICT-asioihin liittyvät asiat ovat läpileikkaava teema yksikkörajojen yli
- Työssä korostuu toimivat yhteistyörakenteet VM:n sisällä ja suhteessa STM:ään ja SM:ään.
- Henkilöstöä tällä hetkellä noin 10 henkilöä – loppuvuonna n. 15 - 20 henkilöä.

Ohjaukseen liittyvät ajankohtaiset asiat

- Valtioneuvostotason ohjauksen yhteensovituksen muutokset
 - Ohjauksen VN-tasoinen johtoryhmä asetettu ja toiminta käynnistynyt vko 7
 - Puheenjohtajana johtoryhmässä valtiosihteeri kansliapäällikkönä Juha Majanen
- Ohjaukseen liittyvät sääntelymuutokset, kaksi vaihetta:
 - 1. esitys (VM093:00/2023) eduskuntaan 15.2.2024
 - 2. esityksen valmistelu aloitettu, eduskuntaan syyskaudelle